

Tillæg til Affaldsplan 2014 – 2018

August 2016

Med udgangspunkt i den nationale affaldshåndteringsplan "Danmark uden affald" fastlægger Affaldsplan 2014 – 2018 målsætningerne for Odder og Skanderborg kommuners affaldshåndtering i planperioden. Hvordan målene skal indfries er beskrevet i Affaldsplanens syv temaer, hvor også de planlagte aktiviteter frem til udgangen af 2016 er beskrevet. Dette "Tillæg til Affaldsplan 2014 – 2018" beskriver aktiviteter for årene 2017 – 2018.

Aktivitetsoversigt 2017 - 2018

Bestyrelsen er løbende blevet orienteret om status og fremdrift for implementering af Affaldsplanens aktiviteter. I seneste statusnotat fra august 2016, lægges der op til en intensivering af arbejdet med bedre udsortering af genanvendelige materialer på genbrugspladserne, iværksættelse af ikke gennemførte aktiviteter på batterier/småelektronik, farligt affald og affaldsforebyggelse samt fortsatte undersøgelser af den optimale udnyttelse af det organiske husholdningsaffald.

På baggrund af drøftelser i styregruppen for Affaldsplan 2014 - 2018 er der opstillet en række aktiviteter til gennemførelse i planperioden 2017 – 2019. Tiltagene vurderes samlet set at kunne bringe genanvendelsen af de 7 fokusfraktioner over 40 procent beregnet efter den særlige formel i den nationale affaldshåndteringsplan. For at nå op på 50 procent vurderes det, at det vil være nødvendigt at iværksætte en separat indsamling af organisk husholdningsaffald. Derfor er der også foreslået aktiviteter, der skal belyse mulighederne for og konsekvenserne af at iværksætte en sådan indsamling.

Tema 1: Energiressourcen i affaldet

Skanderborg-Hørning Fjernvarme A.m.b.a. og Renosyd I/S har i slutningen af maj 2016 underskrevet en hensigtserklæring om at undersøge mulighederne for et fremtidigt samarbejde i et fælles produktionsselskab. Derfor skal der nu arbejdes på at afklare og belyse økonomiske og miljømæssige konsekvenser for såvel varme- som affaldskunder i et sådant samarbejde.

Rammebetingelserne for energiproduktionen er fortsat uklare som følge af de politiske drøftelser om forsyningssektorens fremtid. Renosyd følger udviklingen løbende.

Der vil fortsat blive arbejdet på at udtage rødder og stød som biomasse i overensstemmelse med den nationale affaldshåndteringsplan. Disse afsættes som (opstarts)brændsel til kraftvarmeanlægget.

Undersøgelserne af mulighederne for medforbrænding af nye affaldsfraktioner, der ikke kan genanvendes, fortsættes.

Planområde	Aktivitet	2017				2018				2019					
Energiressourcen i affaldet	Afklare etablering af fælles produktionsselskab med Skanderborg-Hørning Fjernvarme A.m.b.a.	●	●	●	●	●	●	●	●						
	Undersøgelse af kraftvarmeanlæggets fremtidige rammebetingelser	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
	Øget udsortering af vedmateriale fra have-/parkaffald til forbrænding	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
	Undersøgelse af muligheder for medforbrænding af nye affaldsfraktioner	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Tema 2: Organisk husholdningsaffald

Regeringens ressourcestrategi og den nationale affaldshåndteringsplan indebærer, at den organiske del af husholdningsaffaldet formentlig skal udnyttes ved bioforgasning frem for forbrænding, hvis Odder og Skanderborg Kommuner skal leve op til målet om indsamling af minimum 50 pct. af husholdningsaffaldet (de syv fokusfraktioner) til genanvendelse i 2022.

Notat om behandling af organisk affald forelagt bestyrelsen i februar 2015. På baggrund af notatet er det besluttet ikke at igangsætte yderligere undersøgelser på nuværende tidspunkt. Der følges løbende med i udviklingen på området. Det vurderes i løbet af 2017, om der skal igangsættes undersøgelser af organisering og logistik i forhold til en evt. behandling af organisk affald, så der frem mod udarbejdelsen af Affaldsplan 2019 kan fremlægge et kvalificeret beslutningsgrundlag.

Planområde	Aktivitet	2017	2018	2019
Organisk husholdningsaffald	Indsamling af viden om tilgængelige behandlingsteknologier, herunder deres relative miljøperformance	●	●	●
	Evt. undersøgelse af hvordan indsamlingen kan tilrettelægges		●	●
	Evt. udarbejdelse af beslutningsgrundlag			●

Tema 3: Problemaffald

Endnu ikke gennemførte aktiviteter fra 2015 og 2016 overføres til planårene 2017 – 2018. Det drejer sig om

- Undersøgelse af mulige virkemidler til øget indsamling af småelektronik
- Undersøgelse af mulighederne for fremskudt sortering af PCB-holdigt affald på genbrugspladserne
- Undersøgelse af mulighederne for at udvikle et koncept for håndtering af øvrige miljøfarlige stoffer i affaldet

Småelektronik indsamles primært via genbrugspladserne og i nogle kommuner/selskaber i en pose-på-låg-ordning. Enkelte steder kan småelektronik afleveres i specielt materiel på miljøstationer, eller i opsamlingsmateriel opstillet i lokale dagligvarebutikker. En sådan løsning kunne evt. tænkes ind i sammenhæng med kommunale bestræbelser på at skabe og fastholde aktivitet i landsbyerne. Miljøstationerne, og hvilke fraktioner der indsamles på disse, gentænkes.

For at sikre fortsat genanvendelse af ressourcerne i bygge- og anlægsaffaldet er det vigtigt at frasortere affald, der kan indeholde uønskede stoffer, herunder PCB.

Der er igangsat en henteordning for asbest pr. 1. september 2015, hvor asbestholdigt affald indsamles i big-bags. Nogle kunder har efterspurgt en nedskaleret udgave til mindre mængder eternit/asbest, evt. med mulighed for at aflevere dette emballerede affald på genbrugspladserne.

Planområde	Aktivitet	2017	2018	2019
Problemaffald	Undersøgelse af mulige virkemidler til øget indsamling af småelektronik	●	●	
	Iværksættelse af tiltag til øget indsamling af småelektronik		●	●
	Undersøgelse af mulighederne for fremskudt sortering af PCB-holdigt affald på genbrugspladserne	●	●	
	Undersøgelse af mulighederne for at etablere en ny ordning for mindre mængder eternit/asbest.		●	●

Tema 4: Øget indsamling af tørre fraktioner til genanvendelse

Indsamlingen af tørre fraktioner til genanvendelse er støt stigende, men der ses stadig et potentiale for forbedringer:

- Mængden af indsamlet papir og pap vurderes at kunne øges med tilgang af flere kunder i henteordningen
- Mængden af indsamlet plastfolie til genanvendelse vil muligvis kunne øges, hvis indsamlingen hos kunderne kunne gøres lettere
- Udsorteringen af genanvendelige materialer på genbrugspladserne kan forbedres yderligere ved udsortering af flere fraktioner (f.eks. tekstiler), forbedring af de fysiske rammer, bedre information og gennemførelse af forskellige aktiviteter i forlængelse af projektet "Fra stort og småt til mindre"

Erfaringer fra forsøgsprojekterne viser, at en stor del af fejlsorteringerne i "Småt til energi" på genbrugspladserne kommer ind i sække med blandet indhold fra både private og erhverv. En tilsvarende problemstilling findes omkring affald fra byggeprojekter, hvor kendskabet til hvilke materialer, der kan genbruges eller genanvendes, er ringe. En særlig udfordring knytter sig til de materialer, der kan være forurenede med problematiske stoffer.

Der er formentlig et potentiale i at gøre det lettere for kunderne at træffe "beslutningerne om sortering", der hvor affaldet håndteres første gang, f.eks. på byggepladsen eller hjemme ved boligen. Mulige virkemidler kunne være:

- Sorteringsguide/info til håndværkere og private (Hvad består affald fra byggeprojekter af, hvilke produkter kan indeholde problematiske stoffer, hvor opstår det, hvilken container skal det i på genbrugspladsen...)
- Sorteringsløsninger til håndværkere og private: Gode eksempler, hjælp til indretning af trailer eller inspiration til opstilling af materiel til de hyppigst forekommende fraktioner etc.
- Udvikling af bedre logistik omkring sortering af affald til genbrugspladsen
 - Hvad kan man gøre hjemme eller på arbejdsstedet i forhold til sortering og opbevaring, for at gøre det lettere, at få det afleveret på genbrugspladsen?
 - Kan der skabes bedre plads til at sortere sine ting på genbrugspladsen, hvis man ikke har sorteret hjemmefra? (sorteringsbord/-plads på et område, der er fri for hektisk trafik)
- Økonomiske incitamenter i form af en form for betaling for at aflevere "Småt til energi". I Tyskland opereres nogle steder med en model, hvor der kan afleveres op til et vist antal enheder, hvorefter der betales pr. enhed, f.eks. pr. sæk resten af året.

Målet er at reducere mængden af småt brændbart til 2.100 ton i 2017 svarende til en reduktion på knap 20 pct. i forhold til den nuværende mængde. Herved udsorteres ca. 500 ton affald fra forbrænding til genanvendelse. Disse forventes at fordele sig således:

- Papir: 100 ton
- Pap: 100 ton
- Træ: 100 ton
- Plastfolie: 50 ton
- Anden plast: 50 ton
- Tekstiler: 50 ton
- Genbrugseffekter til direkte genbrug: 50 ton

For stort brændbart er målet at reducere mængden til 1.100 ton i 2017 svarende til en reduktion på ca. 10 pct. i forhold til den nuværende mængde. Herved udsorteres ca. 150 ton affald fra forbrænding til genanvendelse. Disse forventes at fordele sig således:

- Pap: 30 ton
- Træ: 50 ton
- Genbrugseffekter til direkte genbrug: 70 ton

For affald til deponi er målet er at reducere mængden til 400 ton i 2017 svarende til en reduktion på ca. 40 pct. ift. 2015-mængden? Herved udsorteres ca. 250 ton affald fra deponering til genanvendelse. En del af dette er planglas, der er sorteret fra siden marts 2016, og som forventes at give en årlig reduktion i deponimængden på 150 ton. De resterende 100 ton forventes at fordele sig således:

- Brokker: 50 ton
- Sanitet: 30 ton
- PVC/Anden plast: 10 ton
- Genbrugseffekter til direkte genbrug: 10 ton

Bestyrelsen godkendte den 14. juni 2016 en genbrugspladsstrategi, som skal danne grundlag for udarbejdelse af en Masterplan for genbrugspladsernes udvikling i de kommende år.

Planområde	Aktivitet	2017				2018				2019			
Tørre fraktioner til genanvendelse	Gennemførelse af salgskampanjer for husstandsindsamlingen for papir.	●	●										
	Evaluering af indsamlingseffektivitet for papir/pap					●							
	Opstilling af muligheder for husstandsindsamling af plastfolier på basis af evaluering af forsøgsprojekt i Alken	●	●	●	●								
	Undersøgelse af muligheder for øget genanvendelse af tekstiler			●	●								
	Udvikling af ny virkemidler til bedre sortering på genbrugspladserne	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
	Udarbejdelse af folder til håndværkere og private om byggeaffald		●	●									
	Udarbejdelse af Masterplan for genbrugspladser	●	●	●	●								
	Forprojektering af genbrugspladsen i Ry		●	●	●								
	Gennemførelse af anlægsprojekt					●	●	●	●	●	●	●	●
	Opgradering af Odder Genbrugsplads til Værdipark		●	●	●								
	Gennemførelse af aktiviteter på genbrugspladserne med henblik på øget udsortering af genanvendelige materialer	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
	Effektmåling af iværksatte tiltag i forhold til målsætninger for mængder						●						

Tema 5: Storskrald fra boligselskaber

Igangværende forsøg med ny koncepter for indsamling af storskrald fra boligselskaber løber frem til udgangen af 2016, hvorefter forsøgene evalueres. Første pejlemærker fra forsøget er, om brugerne benytter ordningen til relativt store mængder storskrald, og om sorteringsgraden er højere end tidligere.

Planområde	Aktivitet	2017	2018	2019
Storskrald fra boligselskaber	Evaluering af forsøgsordninger med nyt storskraldskoncept	●		
	Justering og implementering af nyt storskraldskoncept	● ●		
	Evaluering af ordning forud for udarbejdelse af Affaldsplan 2019		● ●	

Tema 6: Erhverv på genbrugspladserne

Erhvervsvirksomheder har gennem flere år kunnet tilkøbe sig adgang til genbrugspladserne i form af et mærkat, der placeres i forruden af bilen, og som giver ubegrænset adgang til genbrugspladsen i det indeværende kalenderår. Nogle erhvervs-kunder har ytret ønske om en mere fleksibel adgang til genbrugspladserne med hensyn til åbningstider, mulighed for at betale pr. besøg, mulighed for at benytte pladser i andre kommuner på samme tilmelding etc.

På genbrugspladsen i Odder og i Værdiparken i Skanderborg er åbningstiderne pr. 1. juni 2015 udvidet til også at omfatte morgen- og formiddagstimerne, således at der er åbent for både private og erhverv fra kl. 7:00 – 18:00 mandag – fredag. Ordningen er under evaluering, og arbejdet inddrages i udarbejdelsen af masterplanen for Renosyds genbrugspladser som angivet i pejlemærket herom i genbrugspladsstrategien.

Det undersøges hvorvidt betalingsmodellen for erhvervs-kunders adgang til genbrugspladserne kan udvikles, så der evt. bliver mulighed for at betale pr. besøg eller andre mere fleksible afregningsformer. Det undersøges desuden, om der i f.eks. Businessregion Aarhus kunne være interesse i at indgå i et samarbejde om en fælles adgang til regionens genbrugspladser.

I samarbejde med Stark i Odder er der påbegyndt et projekt om mulighederne for at etablere en erhvervs-genbrugsplads ved et byggemarked. Projektet kan kun realiseres på samarbejdspartnerens initiativ, og er stillet i bero på ubestemt tid (ikke indført i aktivitetsoversigten).

Planområde	Aktivitet	2017	2018	2019
Erhverv på genbrugspladserne	Evaluering af de udvidede åbningstiderne på genbrugspladserne	● ●		
	Udvikling af ny betalingsmodel for erhvervs adgang til genbrugspladserne		● ●	
	Undersøgelse af muligheder for at etablere fælles system for adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser	● ● ● ●		

Tema 7: Affaldsforebyggelse

Opgaven med affaldsforebyggelse ligger spredt på mange mulige initiativer og aktører internt i kommunerne og hos Renosyd (se Affaldsplan 2014 – 2018). Der etableres en arbejdsgruppe med repræsentanter fra parterne, der får til opgave at udarbejde en koordineret plan for affaldsforebyggelse. Renosyd tager kontakt til kommunerne med henblik på at identificere nøglepersoner, der kan tage ejerskab på den del af opgaverne, der vedrører kommunen som virksomhed.

Renosyds affaldsforebyggende aktiviteter vedrører primært direkte genbrug, der bidrager væsentligt til affaldsforebyggelse. Aktiviteterne er først og fremmest centreret om Værdicentralen og samarbejdet i Secondhand Østjylland. På genbrugspladserne arbejdes der løbende med at frasortere effekter til direkte

genbrug. Et nyt indsatsområde er udsortering af byggematerialer til direkte genbrug. Det kan f.eks. være træplanker, fliser og belægningssten, mursten etc. For at hindre spredning af miljøfremmede stoffer ved denne aktivitet arbejdes der på at udvikle et såkaldt materialepas, således at der ved salg af materialerne er sikkerhed for, at disse kan anvendes uden risiko for miljø og sundhed.

Planområde	Aktivitet	2017	2018	2019
Affaldsforebyggelse	Etablering af én eller flere arbejdsgrupper, der kan bidrage til arbejdet med at udarbejde en koordineret plan for affaldsforebyggelse		● ● ● ● ●	
	Udarbejdelse af affaldsforebyggelseskatalog			● ● ●
	Øget indsats for direkte genbrug	● ● ● ● ●		
	Evaluering af Værdicentralen		●	
	Udvikling af materialepas for byggematerialer	● ● ● ●		

Tværgående initiativer

Der arbejdes løbende med

- Effektivisering af igangværende og planlagte aktiviteter
- Opfølgning på ændringer i rammebetingelser (ny lovgivning, økonomi, politiske reformer etc.)
- Kommunikation, kundeservice og kundeoplevelser
- Koordinering på tværs af indsamlinger, så der opnås et optimalt mik

Planområde	Aktivitet	2017	2018	2019
Tværgående initiativer	Udvikle og afprøve metoder til miljøvurdering af affaldsløsninger	● ● ● ● ● ● ● ●		
	Løbende opfølgning på udvikling i rammebetingelser	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Udvikling af digitale løsninger, der giver værdi for kunderne (Bestillinger og afmeldinger, køb af beholdere osv.)	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Etablering af flere brugerpaneler	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Udvikling af interaktivitet på elektroniske platforme	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Udarbejdelse af affaldsplan 2019 – 2022		● ● ● ● ●	
	Fastlægge strategi for lokalisering og udformning af miljøstationer samt hvilke fraktioner, der indsamles	● ●		
	Vurdere fordele og ulemper ved fælles løsninger i midtbyområder	● ● ● ● ● ● ● ●		

Planlagte aktiviteter- samlet oversigt

Planområde	Aktivitet	2017	2018	2019
Energiressourcen i affaldet	Afklare etablering af fælles produktionsselskab med Skanderborg-Hørning Fjernvarme A.m.b.a.	● ● ● ● ● ● ● ●		
	Undersøgelse af kraftvarmeanlæggets fremtidige rammebetingelser	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Øget udsortering af vedmateriale fra have-/parkaffald til forbrænding	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Undersøgelse af muligheder for medforbrænding af nye affaldsfraktioner	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
Organisk husholdningsaffald	Indsamling af viden om tilgængelige behandlingsteknologier, herunder deres relative miljøperformance	● ● ● ● ● ● ● ●		
	Evt. undersøgelse af hvordan indsamlingen kan tilrettelægges		● ● ●	
	Evt. udarbejdelse af beslutningsgrundlag			● ● ● ●
Problemaffald	Undersøgelse af mulige virkemidler til øget indsamling af småelektronik		● ●	
	Iværksættelse af tiltag til øget indsamling af småelektronik		● ●	
	Undersøgelse af mulighederne for fremskudt sortering af PCB-holdigt affald på genbrugspladserne	● ●		
	Undersøgelse af mulighederne for at etablere en ny ordning for mindre mængder eternit/asbest.		● ●	
Tørre fraktioner til genanvendelse	Gennemførelse af salgskampanjer for husstandsindsamlingen for papir.	● ●		
	Evaluerings af indsamlingseffektivitet for papir/pap		●	
	Opstilling af muligheder for husstandsindsamling af plastfolier på basis af evaluering af forsøgsprojekt i Alken	● ● ● ●		
	Undersøgelse af muligheder for øget genanvendelse af tekstiler		● ●	
	Udvikling af ny virkemidler til bedre sortering på genbrugspladserne	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Udarbejdelse af folder til håndværkere og private om byggeaffald	● ●		
	Udarbejdelse af Masterplan for genbrugspladser	● ● ● ●		
	Forprojektering af genbrugspladsen i Ry	● ● ●		
	Gennemførelse af anlægsprojekt		● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●	
	Opgradering af Odder Genbrugsplads til Værdipark	● ● ●		
	Gennemførelse af aktiviteter på genbrugspladserne med henblik på øget udsortering af genanvendelige materialer	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Effektmåling af iværksatte tiltag i forhold til målsætninger for mængder		●	
Storskrald fra boligselskaber	Evaluerings af forsøgsordninger med nyt storskraldskoncept	●		
	Justering og implementering af nyt storskraldskoncept	● ●		
	Evaluerings af ordning forud for udarbejdelse af Affaldsplan 2019		● ●	

Planområde	Aktivitet	2017	2018	2019
Erhverv på genbrugspladserne	Evaluering af de udvidede åbningstiderne på genbrugspladserne	● ●		
	Udvikling af ny betalingsmodel for erhvervs adgang til genbrugspladserne		● ●	
	Undersøgelse af muligheder for at etablere fælles system for adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser	● ● ● ●		
Affaldsforebyggelse	Etablering af én eller flere arbejdsgrupper, der kan bidrage til arbejdet med at udarbejde en koordineret plan for affaldsforebyggelse		● ● ● ● ●	
	Udarbejdelse af affaldsforebyggelseskatalog			● ● ●
	Øget indsats for direkte genbrug	● ● ● ● ●		
	Evaluering af Værdicentralen		●	
	Udvikling af materialepas for byggematerialer	● ● ● ●		
Tværgående initiativer	Udvikle og afprøve metoder til miljøvurdering af affaldsløsninger	● ● ● ● ● ● ● ●		
	Løbende opfølgning på udvikling i rammebetingelser	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Udvikling af digitale løsninger, der giver værdi for kunderne (Bestillinger og afmeldinger, køb af beholdere osv.)	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Etablering af flere brugerpaneler	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Udvikling af interaktivitet på elektroniske platforme	● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●		
	Udarbejdelse af affaldsplan 2019 – 2022		● ● ● ●	
	Fastlægge strategi for lokalisering og udformning af miljøstationer samt hvilke fraktioner, der indsamles	● ●		
	Vurdere fordele og ulemper ved fælles løsninger i midtbyområder	● ● ● ● ● ● ● ●		